

HIND 5 SENTI

Õpilasteleht

Toimetuse ja tallitus: Ülikooli tän. nr. 21, Tartu.
Tallinna kontor: V. Roosikrantsi 3, K. K./Ü. „Töökooll“ raamatukaupluses.
Kirjade aadress: „Õpilasteleht“, Tartu. — Postkast 8. Tallituse tel. Tartu 80

Posti jooksev arve nr. 2188.

NR. 17. LAUPÄEV, 28. JAANUAR 1933 I AASTAK.

Oleme küll, „rohelistes“
kuid tegudes mehed!

Tänast lehte 8 külge.

Ilmub igal laupäeval kogu
kooliaasta.

Reklamihind postiga:

1 kuu . . . 20 senti | 3 kuud . . . 50 senti
2 . . . 40 . . . | 6 . . . 1 ka.
aastakiti . . . . . Kr. 1,50

Aadressi muutmise 25 senti.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuse küljel 5 senti m/m., lehe ees
10 s. m/m. Tekstis 12 s. m/m. Tekstis
teksti kirjaga 15 senti m/m. ühe veeru
laiuselt.

Kuulutuste vastuvõtm. kesknd. kl. 3-nl

Uudiseid laiaast maailmast.

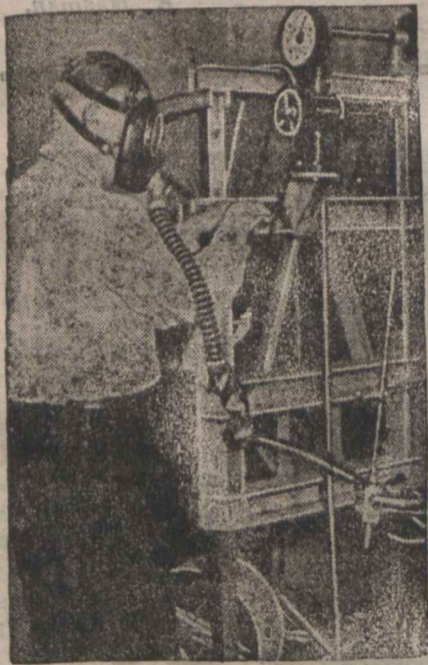
LEHMADE RONGIKÄIK VIINI TÄNAVATEL.

Viin, 18. I. Austria päälinn sai täna näha omapärasest meeleavaldust-rongikäiku, milist kunagi varem ei ole nähtud. Et nõuda valitsuselt põllumajanduse toetamist, tulid põllumehed päälinna ühes oma lehmadega. Rongikäik liikus Viini päätänavail; sellest võttis osa umbes 5000 lehma. Lehmade järel liikusid ilmatu pika reana külapiimatalituste piimavankrid.

— Võime kujutella, missugust ärevust see omapärane rongikäik tekitas!

MOODSE LIIKLEMISE KEERIS NÕUAB KOHUTAVALT PALJU OHVREID.

London, 19. I. Esialgsed ametlikud andmed näitavad, et 1932. a. jooksul on liiklemisõnnetustel Suur-Britannias surma saanud 6651 ja haavata 206 410 isikut. Liiklemisõnnetusi (raudteel, autodega, omnibustega, lennukitega jne.) on aasta jooksul olnud 184 268. Need arvud kõnelevad selget

Lendur poab võima kõik.

Kui tugevat, rikkumatut tervist nõutakse sellelt, kes tahab saada lenduriks, näeme ülemiselt pildilt: tulevane lendur suletakse pneumaatilisse kambrisse, milles õhurõhku võib alatasa muuta. Aparaaadi abil võib siis kergesti proovida, kuidas lendurikandidaat kunstlikult saavutab kõrgustiku õhule reageerib ja kas ta pilotitukseks sobib.

keelt sellest, kui ohtlik on moodne liiklemine, eriti suurlinnades. Ameerika Ühendriigis tõuseb õnnetustel surma saanud ja haavatute arv 1 miljoni aastast! See tähendab, et igast 100 elanikust 1 satub õnnetusse.

Suur-Britannia on Inglismaa, Šotimaa, ja Wales (loe: vels), kokku 45 milj. elanikuga.

GRIPI OHVRITE ARV TÕUSEB.

London, 19. I. Mõõdunud nädalal suri Inglismaal grippi 1041 inimes. Eelmisel nädalal oli see arv 680.

Ka Eestis on kohati gripitaud puhkenud. Nii näiteks on ühes koolis Viljandimaal peaaegu kõik õpilased haigestunud.

Eesti loodusest ja elust.

PAKANE VALLUTAS EESTI.

Uue aastani peaaegu ei olnud meil ei lund ega külma. Jaanuari esimene nädal oli samuti sulailm. Kuid siis hakkas õhusoojus pikkamisi langema ja juba 14. jaanuaril valitses külm talveilm, kuid peaaegu lumeta. Köva külm, mis kohati elavhõbeda soojamõõtjas surus alla 28° C, kestis üle nädala. Juba 18. jaanuari paiku kattusid jõed ja järved jääkaanega; samuti tekkis jää väinades nii et laevaihendus saartega lõpetati. Ka merel on jää tekkimas, kuid laevasõitu see veel ei takista. Jäälõhkujad aga on juba auru all ja võivad iga silmapilk rutata appi laevadele Soome lähes, kui nad omal jõul ei pääse Tallinna sadamasse.

Lume vähesuse tõttu tuleb karta, et külm liiga teeb rukki-orastele ja viljapuu juurtele aias. Ka olevat külm kartuleid ja söödajuurikaid kuhjades rikunud.

RÖÖVLINDUDE ROHKUS TALLINNAS.

Linnaaedadesse ja -parkidesse on igasuguseid röövlinde kogunenud rohkel arvul. Eriti palju on neid Tallinnas ja selle lähemas ümbruses. Vareseid on saäl aedades sadade kaupa, samuti mitmesuguseid kulle. Viimastel külmadel päevadel on

näljased linnud muutunud päris jultunuiks: tikuvad elamute lähedusse ja kullid kipuvad kallale õues liikuvaile kodulindudele.

HIINA „ONU“ MILJONIPÄRANDUS VILJANDIMAA MEHELE.

Mõõdunud aastal suri Hiinas eestlane Jaan Kärsten, kelle ainsaks pärijaks hiina kohus tunnistas tema venna Jaak Kärsteni, Kõo vallas Viljandimaal. Neil päevil jõudiski pärand 3 286 000 senti Viljandisse ja maksti õnnelikule pärijale kätte, väljaarvatud see osa, mis jääb riigi kasuks, nimelt 462 000 senti.

Jaak Kärsten on 62-aastane taluperemees. Nüüd kavatses ta suure talu osta ja selles eeskujuliku talupidamise sisse seada. Raha juba selleks jätkub!

HUNDID LUUSIVAD TARTUMAAL.

Laevas, 18. I. Aastaid on mõõdunud sellest, kui viimati siin hunte nähti. Kuid käes-

A-s. „ODOR’i“

tinte,
joonistustuseche,
kleepimisliime ja
Odor hambapastat

võib igaühele soovitada.

Tarvitaja.

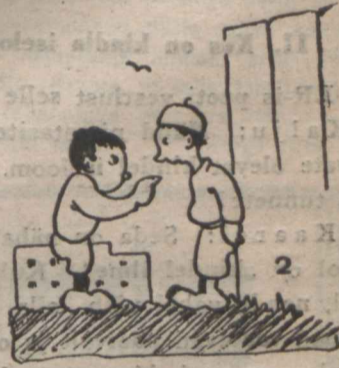
oleval talvel on hundid jälle Laeva tulnud ja peatuvad siin juba kauemat aega. Esimest korda nähti hunti ühe metsavahi õues, kus ta lauda ukse taga kuulas looma häälsusi. Pääle selle käis hunt ka ühes talus, kus murdis koera. Teises talus öösi vastu 16. I oli hunt kaapinud lauda ukse lahti ja lauta läinud. Kuid koerad tormasid hundile järele ja ta ei saanud laudas kahju teha. Selle eest haaras ta ühe koera kinni ja kadus sellega metsa. — Laeva asub Tartust läänes.

Saladus.

Nuori Voima.

— sääil on linnupesa, — aga ära ütle seda kellelegi.

— sääil on linnupesa, — aga ära ütle seda kellelegi.

— sääil on linnupesa, — aga ära ütle seda kellelegi.

Siklisõit

Jaan Rebane

Järg 16.

Väiksele siklisõitjaile oli tee ja ümb-
rus tundmatu, seepärast nad ei aianud-
ki, et nad viibisid päälinna läheduses.
Lühikest aega edasi kihutades päälinna
tornid ja tehaste korstnad hakkasid paista
ja paari silmapilgu järele Toompea ja
viimaks vaade avanes laiale veteväljale —
merele. Kõrgelt, lagedalt paeseljalt pilk
linnale ja merele oli kütkestav ilus. Mikk
oleks tahtnud seisatada sääli kivisel muist-
sel merekaldal ja imetella seda looduse
kenadust, aga ta ei saanud seisma panna
rahutut sõidukit, vaid pidi laskma ennast
edasi vedada tuhat-tulist, kiirelt möödu-
des kõigest. Ei olnud mahti ilu maitsta
kõrgelt Lasnamäe paeväljalt, vaid see
kõik möödus kui viirastus. Mõne minutiga
sikkel oli jõudnud kallakuni ja kihutas
siis hirmsa hooga mäest alla. Ei olnud
veel möödunud kaht minutit, kui sikkel
oli juba läbistanud Kadrioru merekalda ja
jõuti linna sisse. Sikkel tuiskas Narva
maanteed edasi kesklinna poole. See oli
koledaim kihutamine linna uulitsa kitsu-
ses, mida kunagi nähtud. Väljas lagedal
teel see ei tulnud nõnda nähtavale, hoo-
nete vahel aga oli see hirmus. Sikkel tor-
mas otskui kurjadest vaimudes. taga-
tuna, nii et siledal uulitsal sikli rattad
vaevalt-vaevalt said maad puudutada. Iga
silmapilk võis oodata kuhugi vastu jook-
mist ja sõitjate purunemist lumepallidena
kareda kivi vastu.

Sikkel läbistas tuule kiirul Narva

maantee ja oli jõudnud turule. Mikk oli
vanematega turul käinud ja tundis turu
ümbrust veidi. Ta teadis, et kesklinna
kitsastel uulitsatel rahvalikumine on
kõige elavam. Sinna sattudes oli mööda-
pääsmatult oodata õnnetusi inimestega.
Seepärast ei tohtinud siklit lasta edasi
joosta senises suunas.

Olles siis jõudnud nn. Vene turule,
Mikk tegi käänakule vasakule, sest sääli
paistis lage käik. Uhtlasi tume aimus üt-
les Mikule, et sinna poole pöördes ta tüü-
rib kodule lähemale.

Saanud uue suuna, lendas sikkel nüüd
nagu tuulispask Tartu maantee nurga
poole. Nurgal keerdes sikkel oleks pea-
aegu lennanud vastu seina, kui Mikk ei
oleks saanud veel viimasel hetkel teha
järsku pöoret vasakule, nii et ümber lüka-
tes mingi kaubaputka sikkel jõudiski Suu-
rele Tartu maanteele, mida mööda ta nüüd
kihutas endise kiiruga edasi.

Kokku põrgates käsikaupleja koore-
kirnu sarnase poekesega, oli selle avausest
väiksele siklisõitjaile vastu paiskunud
mingeid asjakesi, mingeid vähemaid ja
suuremaid tükke. Suurem osa sellest kraa-
mist sattus sikli korvi, Pritsu ja Leeni
sülle, kuid midagi krabedat tuli ka vastu
nägu ja krae vahele. Pritsu lähemal uuri-
misel leidis rüpes ja sikli korvi põhjas
sidruneid, šokoladi tahvleid, saia, kuivi-
kuid, mitu nõõritait rõngaskuivikuid,
mitu pudelit limonadi, apelsiine, kõtru,
pränikuid, paberosse, tuletikke, marme-
laadi, pastilaadi, koorekooke, suhkru-
nukke, martsipaani, tubakapakke ja mitu-
kümmeid orti kompvekke, kõike kamala-
täite viisi. Lühidalt — kraami nii palju,
et kas või ava käsikauplus. Pritsule näis

see olevat kõik nii endastmõistetav tänaste
imeliste elamuste järele ja üsna rahuga ta
kraamis maiustusi taskutesse ja põue.
Vaevalt Prits oleks imestanud, kui oleks
kuski sikli nurgast leidnud ka käsipoe-
kese pidaja enese.

Aga küllap see vaene mees, sikliit
võmmu saanud, vist tegi mõne kaela-
murdva uperkuudi ühes oma tünnitaolise
poekesega ja nüüd end kohendab ja kobab,
kas luud-liikmed kõik veel õigel kohal.
Mikul, Pritsul ja Leenil polnud aega üm-
bervaatamiseks ega saanud tähele panna
keiste häda. Isegi „aitäh“ ei saanud nad
aega ütelda kompvekkide ja maiustuste
eest.

Kui sikkel oli läbistanud Suur-Tartu
maantee ja paberivabriku tornid ja hoo-
ned hakkasid paistma mäelt, siis alles
Mikk tundis ära, et oligi sattunud päris
õigele koduteele. Mikk otsustas nüüd
mitte enam teelt pöörda.

Jõudes mäest üles ja saades jälle
täiesse sõiduhuugu väikesed siklisõitjad
kohtasid politseinike seltskonda, kes välja
olid sõitnud neid püüdma ja nüüd tulid
tühjade püünistega tagasi linna, Miku ja
kaaslaste järsk ilmumine linna poolt rabas
neid kui välk ja ei puudunud palju kui
Mikk oleks muljunud mõned neist vaese
omaks, sest nähes Miku siklit nad tahtsid
teda nõõriga peatada. Õnneks nad taipa-
sid oma teo mõttetust ja hädaohtu veel
siis, kui see ei olnud hilja — visata maha
nõõr ja ise eemale hüpata. Nagu tuule-
puhang kihutas sikkel neist mööda. Taga-
ajajate seltskond jäi üllatusest tummalt
neile järele vahtima. Viimaks heideti
käega ja jätkati käiku linna poole.

11. Kes on kindla iseloomuga?

LR-is peeti vestlust selle üle.

Kalju: Nüüd nimetasite isikuid, kel
arvate olevat kindel iseloom. Millest seda
ära tunnete?

Kaarel: Seda on näha juba näost.
Näol on „kindel ilme“. Kulmud on koo-
mal, nende vahel võib olla paar kortsu,
silmad vaatavad püsivalt ja ootavalt rahu-
likult, suu on kokku surutud.

Peterson: ... ja rusikas seljas
jookseb kohe kallale, kui keegi sõnakese
ütleb ja lööb rusikaga pikali maha, nagu
sina löid Libiseja.

Kaarel: See oli lihtsalt enese mitte-
valitsemine.

Kalju: Enesevalitsemine on kindla
iseloomu tähtis tunnus. Mis jooned veel
on kindlal inimesel, mis on ta tuum?

Našman: Ei anna järele. On rahu-
lik. Ei kuku kohe verest ära, kui kehvasti
läheb. Kui minul kehvasti läheb (teised
naeratasid), mõtlen alati poksimisele. Siin
mees käib tihti põrandal ja nõõrides, aga
tõuseb jälle ja rassib edasi, visa hing. Ta

ei jäta mitte järele. Või maailma suurim
rattavõistlus Tour de France, kus tee pik-
kus on 6000 km, mida sõidetakse 30 päeva.
Mõtlen väikesele, kõhnale mehele — Eu-
gène Christophe'ile, kes on 12 korda läbi
sõitnud selle maa, mitte katkestades. Vaa-
tamata juuni- ja juulikuu kuumusele, vi-
perustele ja õnnetustele ja tulnud esi-
rinda.

Peterson: Milleks näiteid muskli-
ja tsirkusekangelastest?! Vaimlise elu te-
gelaste pingutustes on palju enam mehish
visadust. Seda kahjuks ei saa silmaga nä-
ha. Mozart kirjutas ooperi „Don Juan“
raskes palavikus, Servantes oma „Don
Quijote“i hispaania vangla hämaruses jne.
On palju neid, kes vaatamata rasketele va-
ludele ja kannatustele oma tööd on teinud
ja kaotustes rahulikuks jäänud.

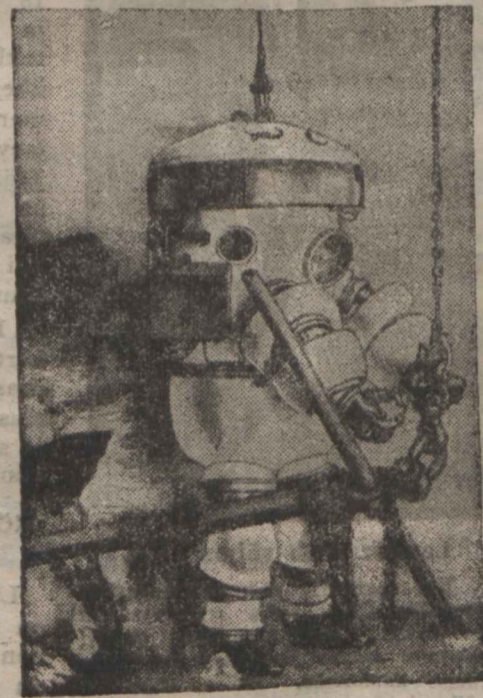
Kalju: Milleks lennata suurmeeste
juure! Vaatame enese ümber, oma kooli-
vendade sekka.

Peterson: Vaatame Našmannile:
see on vastand kindlale mehele. Ta jook-
seb ühe asja juurest teise juure kuhugi sü-
venemata. Kuidas on viulitundidega? Või
läks raskeks? Viul on kõva karakterit
nõudev pill. Kuhu jäi ihuisutamine? Kui
kaugele oled jõudnud purjelaeva ehitami-
sega?

Kaarel: Nüüd kujutab enesest kirja-
nikku. Lubas meist „Õpilastele“ kirju-
tada ja „Looduse“ võistlusest osa võtta ro-

maaniga. „Igavene truudus ehk palituhõl-
ma pidi Peipsi lodi OHJ masti küljes.“

Kalju: See on ise-asi. Nooruses tu-
leb kõik head asjad läbi katsuda, et leida,
kus see õige on, mil alal tuleb peatuda. Kui
aga 16—20-a. poiss veel nii ümber tuusel-
dab ja ühtki püsivat ega sügavat har-
rastust ei pea, siis on see nõrga iseloomu
tunnus. K. Našman.

Moodne tuuker kutsutööks.

BUSCHIRI

õunamoosiga sisse määris ja äsja küpsetatud pannkookidega žongleeris. Siis ta pani endale pähe kõõgitüdrukku uue kübara ja tahtis hoolimatult muuta imeilusat lillkaunistist.

Jõulud lähenesid ja Antsu õde külastas oma mehe ja imikuga vanemaid. Friida, nii nimetati noort ema, näitas end juba algusest päle ahvi kindla vastasena, kes sellele vastas seega, et ta oma vastast kõvasti hammustas, kui see teda kepiga õpetas. Kuid jõuluõhtul valitses kõigi vahel rõõm ja rahu. Künlad jõulupuul põlesid heleda säruga ja õksed laulsid: „Püha õõ, õnnistud õõ“. Kõrvaltoas oma vankris magas imik. Sää! tõmbas Busširi osavasti pää oma terasketist välja, painutas puurivarvad eemale ja hüppas lapsevankrisse.

Väike inimeseke magas. Suurema vaevata võttis Busširi imiku padjult, hoides teda enda vastu, nagu ta oli seda näinud ema tegevast ja ilmus niiviisi lapsega jõulupuule. Ta ronis soovale, sääljuures imelikul kombel lapsuke ei hakanud karjuma. Nüüd võttis ahv ühe piprakukekse ja hammustas poole ära, teise poolega ta tahtis väikest sööta. See aga ei tahtnud ja pistis kolelasti karjuma. Nüüd nägi seda ema. Ta ruttas kohale kui emalõvi, kuid ahv rebis end lahti ega lasknud vabaks oma elavat nukku. Terve perekond ta järel, nuttes, karjudes ja hurjutades. Ants meelitas, villistas, karjus — asjata! Alles magamistoas, ühel voodil, laskis Busširi oma kena saagi lahti, kelle ema kohe surus vastu oma hirmust põksuvat rinda. (Laps oli jäänud terveks ja vigastamatuks.)

Vaene Busširi! Juba järgmisel päeval oli su saatust otsustatud. Ants ise pidi ta viima ühe linnukaupleja juure, kes ta ühele näitusepoe omanikule edasi toimetas. Säält päle kaotas Ants jäljed Busširi edaspidisest saatusest.

Kaks aastat hiljemini külastasid Antsu vanemad Antsuga Tartus Soome näituseaada Tiivolit. Sää! nad nägid kõigi muude lõbustuste hulgas ka üht loomateatri. Esimene kunstnik, kes kohe esines, oli üks ahv. Teda nähes hüüatas Ants, kes ta ära tundis, valjusti Busširi. Kuid ahv, kes väikesel kolmerataga jalgrattal väikesel näitelaval ringi tiirutas, vaatas pääliskaudselt ta poole, näis koguni, nagu näitaks ta poisile keelt, tahtes ütelda: „Meie vahekorrad on lõpetatud, armas Antsuke. Igati katsugu õnne parajati!“

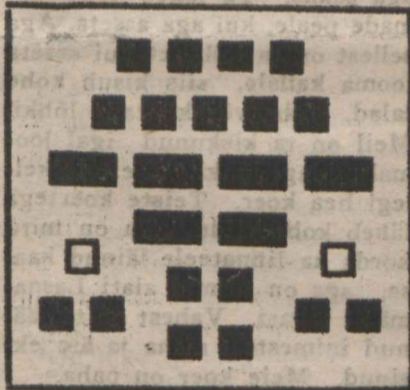
Minu kirjamargi-album.

Olen suur kirjamarkide sõber. Paraku raha oli vähe, ei jaksanud osta hääd margialbumit ja halba sajalheküljelist ei tahtnud. Albumi küsimusest sain rahuldavate, isegi häade tagajärgedega üle ning nüüd tunnustavad teda kõik mu sõbrad.

Päeval, mil kõige enam tundsin fuska albumi puudumisest, otsustasin äkki sisse astuda raamatukauplusesse. Otsisin 5 poognat joonistuspaperit ja murdsin kokku ühtepidi neljaks, teistpidi kolmeks, ääred lõikas raamatuköitmise pressi all siledaks ning nii sain igast poognast 12 lehte 22x24 sm suuruses. Alul jätkus sellest, sest marke polnud taevast-teab kui palju.

Mul oli rohkesti eesti marke, mitte hulgast leidsin üle 60 isesuguse kirjamargi. Valisin välja kõige korralikumad eksemplarid ning asusin kleepimisele. Sõbra albumis olin näinud eesti markide järjestust väljande-aasta või seeriade järele ning sellest püüdsin minagi kinni pidada.

Nii kleepisin, arusaadavalt kirjamargikleepidega, 2 sm lehe ülemisest äärest allapoole esimese margiväljande 5, 15, 35 ja 70 kop. lillemustri margid, jättes iga vahele umbes 4 sm laiuse vahe. Sellest reast ligi 1,5 sm allapoole järgnesid 5 marki: 5 ja 10 pen. number, 15 pen. päike ja 35 pen. ning 70 pen. kajakad. Nendest allapoole asetasin 4 viikinglaeva: 1, 5, 15 ja 25 mk hallil paberil ning uuele reale 1 ja 5 mk valgel paberil. Kahele alumisele reale mahutasin 8 Tallinna vaatega marki. Leht oli täitunud alloleva joon. kohaselt, kus ■ näitab margi asendit.

Hiljem selgus, et olin vahele jätnud 5 pen. kajaka ja 10 pen. numbril pereferitid, kuid need mahutasta suurepäraselt 1 ja 5 mk. viikinglaeva-

de (valgel paberil) kõrvale nagu seda joon. □ märgitud.

Jatkates markide kinnitamist seeriade kaupa, püüdes võimalikult silmas pidada ilunõudeid, täitsin tervelt 6 lehte, sääljuures jättes ruumi selkorral puuduvate markide tarvis, millised kohad täitsin nende saamisel.

Lõpetades töö eesti markidega, olin saayutusest illatatud. Kogu oli kõigiti nägus, pääasi, panin siin maksmata.

OMA MAITSE.

Too oli omaette kunstisaavutus. Töö resultaat avatles isegi minu sõbra kelle album oli niivõrd kitsapiiriline, et temasse ei mahtunud kõik eesti margid. Tegi järele.

Paraku teiste riikide markidega ei läinud asi nii libedasti. Pääpõhjus — marke oli vähe ning ei teadnud seeriade järjestust. Sellepärast kleepisin nad riikide järele, igale lehele ise riik, ridastikku kui sõdurid kunagi.

Margi kogumises jõudsin kiiresti edasi. Osutus paratamatuks MARGIKATALOGI MURETSEMINE.

Omadest selle, oli naljaasi välisriigi marke korraldada vastavalt eesti kogule. Selle korralduse osalisteks said kõige enam esindatud riigid, kuna vähe esindatud praegugi veel endises järjestuses. Umberasetamisel ei läinud minul ühtegi lehte rikki, sest kinnitan ainult ühe viiendiku klepppaperist margi ülemisele äärele, saba niisutan vaid osaliselt — suurem osa kleebist jäi seega alles. See viisil kinnitatud marki ei tule ümberasetamisel uuesti pesta ega ka uue klepppaperiga varustada, marki lehelt ära võttes ei jää aga ühtki märki järele.

Lehti hoidsin alul aktikaante vahel. Hiljem valmistasin mapi, mille vahele asetasin terve kogu. Praegu oman Euroopa tarvis kaks mappi ning Välis-Euroopale ühe. Viimase pean ligemal ajal jaotama, arvan maailmajagude järele, aga võibolla ka teisiti — selles pole veel kindel. Nagu näete, võin oma kogu lehti soovile vastavalt ümber asetada, kui tarvis lehti juure panna, mida tavalliste albumite juures teha ei saa.

Ajajooksul olen peaaegu mitte midagi saavutanud päris vahva kogu. Keegi asjatundja hindas selle 280 kroonile. Arvate, et selle kunstiteose tolle rahapataka eest ära annan — kaugeltki mitte. Margi Juss.

Noorte Looming

Minu esimene teenistus.

Kevadisel õhtul istusime Tartu linna ühes aguläärises puiesitikus kolmekesi; mina ja mu kaks sõpra — Volli ja Eedi. Rääkisime ekskursioonist, mida mõeldi korralda kooliaja lõpul.

„Mind see ekskursioon ei huvita,“ ütles Eedi. „Lähem homme liiva kühveldama. Liiva viiakse Valga ligdale ja sõit rongil liivakoorma otsas on palju huvitavam kui klassivagunis. Töö pole raske ja palka saab poisikese kohta 100 senti päevas,“ seletas Eedi suure huviga. „Eh mis ta nüüd ikka on, eks-

kursioon palju mõnusam. Sõidame Võrumaale Suurele Munamäele ja Linnamäele. Vaata, kus on ikka mäed, nagu mõned kirikutornid“, väljendas Volli ennast, surudes alla Eedi hääl nõu. Kuid mina kui kunagi „zentleman“, arvasin ikkagi parema olevat minna raha teenima, sest raha eest saab ikka midagi.

Teisel hommikul olin varakult platsis. Koht, kust liiva võeti, oli linnast umbes 2½ kilomeetrit kaugel. Järsu mäekülje alla olid rentsliid pandud,

rentslid viisid välja suurele raudteele. Vähe aja pärast oli platvormi ees suur vagun. Nüüd algas töö. See polnud raske, ainult tolm tahtis hinge kinni mätta. Paari tunni järele oli vagun täis ja veel natuke ootamist kuni ka teistelt oli vagun täis. Sõites leidsin huvitava tegevuse, nimelt püüdsin liiva sees olevate kivikestega tee ääres olevaid poste tabada.

Peaaegu oleksin viske ajal üle ääre kukkunud. Valga lähedal ajasime liiva maha. Nii täitsime veel samal päeval kaks vagunit ja siis lõppes töö. Päike vajus küngraste taha ja Tamula järv punetas kutsuvalt. Saime palga kätte ja läksime suplema. Pärast suplemist läksime väsinult, kuid enesega rahul olles, koju.

T. P. G. Herman Maser.

Paremasse tulevikku skautluse kaudu.

Hariduse- ja Sotsiaalministri, Kaitseministri ja Eesti Skautide Maleva Päästaabi üleskutsed.

Skautlik liikumine Eestis on viimasel ajal saanud avarama tunnustuse osaliseks. Skautluse edule meil mõjus suuresti kaasa möödunud suvel hästikordaläinud suurlaager. 30. detsembril s. a. saatis Haridussots.-minister järgmise ringkirja:

Koolivalitsustele, koolinõunikele, koolijuhatajatele ja õpetajatele:

Saates sellega Eesti Skautide Maleva Päästaabi üleskutse, milles Päästaap pöördub Eesti noorsoo-, hariduse-, kooli- ja seltskonnategelaste poole palvega — toetada skautlikku liikumist, palun kõiki koolivalitsusi, koolinõunikke, koolijuhatajaid ning õpetajaid ja teisi haridustegelasi mitte keelduda häatahtlikult võimaluste piires toetamast skautlikke organisatsioone nende töös, mille sihiks on noorte kasvatamine tublideks ja ausateks isamaalasteks, kes algatusvõimsana alati oleksid valmis täitma oma kohuseid oma isamaa ja rahva vastu, nagu see üksikasjalikult seletatud ligiläsnud üleskutses.

H. Kukke (alkkiri),
Hariduse- ja Sotsiaalminister.

P. Mägraken (alkkiri),
Koolivalitsuse direktor.

Õige: Pitsat. (Koolivalitsus).

Pikema selgitava ringkirja saatis ka kaitseminister kõigi väeosade ülematele 17. det. 1932. aastal, milles rõhutatakse meie riigi ja kaitseväge huvides skautluse tähtsusele, mis taotleb riikliku kasvatuse sihte, püüdes arendada noori vaimset ja kehaliselt tublideks, ausameelseteks isamaa-armastajateks kodanikkudeks.

Ringkirjas rõhutatakse seltskonna, omavalitsuse- ja riigiasutuste toetuse vajadusele, soovitades ühtlasi kaitseväelastele oma laste osavõttu skautluse tööst ja elust, eeskujuks teistele. Alla kirjutanud kaitsemin. kindral A. Tõnisson ja kv. staabiülem kindral J. Tõrvand.

Eesti Skautide Maleva Päästaabi üleskutse (ruumipaudusel tublisti lähendatud *).

Lp. Noorsoo-, Haridus-, Kooli- ja Seltskonnategelased.

Eesti rahvas sammub edasi ning määrab oma tuleviku selle varal, mis ta ise endale loob ning ehitab.

Meil kõigil on selge, et see tulevik ripub täielikult meie noorsoost ning sellest, kuidas kasvab ning areneb meie noorsugu.

Meie ei tohi iia gi unustada, et noorele elavale loomule tuleb panna suurt rõhkust meie vajame kehaliselt ja vaimliselt tugevaid noori.

Eesti kool annab noortele kõrge vaimuväärtuse, teadmisi ning oskusi, kasvatab ning harib, kuid meie kool ei õpeta veel noortele nende väärtuste küllaldast praktilist rakendust vab-

tavalt tegeliku elu mõistele ning tarvidusele, eriti aga noorte ülevoolava energia pidurdamise seisukohalt praktiliseks, tulusaks rakenduseks vabadel tundidel. Meie teame, et õpilasel jääb üle küllaldaselt vaba aega ja kooliaeg piirub suurel enamusel praegusel ajal ainult 6 aastaga. Ka käsitöö ja kaupluse õppuritel, nii ka vabadel noortel jääb üle palju vabaaega.

Et noored lasevad endid kergesti painutada, seda oleme näinud, ega muidu pole seletatav noorte ja eriti „graadepoiste“ poolt hulgalised ulakused ning vembud, mis ka nüüd eriti maad võtmas. Süüdistada ei saa siin kooli, vaid liig vähest tähelepanu noorte elavale loomule nende vabal ajal.

Sama kergesti, kui pois õpib ulakusi, õpib ta ning võtab vastu ka hädust ning kasulikku, kui seda pakutakse ning kui selleks on loodud tarvilik ning omane ümbrus ning selle taga seisab seltskonna häatahtlik toetav ning juhtiv käsi.

Üldiselt on senine huvi ning toetus meie noorsoo organiseerimise alal siiski tagasihoidlik ning leige, võrreldes teiste riikidega, kus ükski skautlikku liikumist toetavad kõige suurema häatahtlikkusega hulk õpetlasi, professoreid, pedagooge, vanu ning noori juhte, kes oma vähese vaba aja kasulikult püüavad rakendada noorsoo arendamise hüveks.

Kindlasti on siin põhjuseks, miks skautlik liikumine veel Eestis üldtunnustust pole leidnud, asjaolu, et skautluse sisulist väärtust tuntakse liiga vähe ning Eesti Skautide Maleva, kui ideelikele põhimõttele rajatud organisatsioon pole suutnud senini küllaldaselt eeldusi luua just ainelise toetuse puudusel.

See, mis saavutatud, on saavutatud puhtal kujul, mis vaba on parteilikusest, mis vaba igasugustest isiklikkudest omakasu püüetest.

Skautlus kasvatab noori tublideks ja ausateks isamaalasteks, kes arusaajate kodanikkudena alati valmis on ohvriks tooma isamaa altarile oma parimat, võttes eeskajuks Eesti Skautluse asutajat, vabadussõjas langenud kangelast Anton Õunapuud ja kõiki vabadussõja kangelasi.

Skaut on truu isamaale — nii kõlab üks skaudi seadusist, ent veel tähtsamal kohal seisab isamaatruudus skaudivande juures. Skaut ei mõtle ainult enese, vaid ka isamaa ja selle töö päale, millest ligimesele ja isamaale kasu võib tulla.

Skautlus on ideeline mäng, mis kohandatud poiste soovidele, kalduvustele ning laialdastele huvidele — et kasvata iseloomu, mis oleks elu edukuse tähtsam väärtus, kasvata tublised riigikodanikke, kes algatusvõimsana alati valmis oleksid kohustusi kõige otstarbekamalt täitma.

Kuidas meie kooli sattus „Õpilasteleht“

Kui hommikul koolis tunnid algasid, rääkis meie klassijuhataja enne tööd, et üks isesugune leht on hakanud ilmuma; nimelt „Õpilasteleht“. Nagu vanematele on „Vaba Maa“, „Päevaleht“ jne., nii on noortele „Õpilasteleht“. Soovitas tellida. Siis ütlesin mina, et mul juba käib ja on tõesti üks kiiduväärne ja huvitav seitung. Rääkisid veel kaua suurusest, küsimustest — vastustest, õhuasjanduse osast ja üldse kõigest, millest „Õpilasteleht“ pajatab.

No see alles võttis poisid kihama. Löödi kohe 2-he liikmelised „kambad“ kokku ja otsustati tellida. Alguses ühe kuu peale. — Nüüd tekkis aga veel küsimus: „Kuhu leht jääb?“ Tellid mitme peale kokku, kõik on siis nagu omanikud. Aga saime sellestki üle. Otsustasime „Õpilasteleht“ koolile kinkida. Nüüd ootavad kõik „Õpilasteleht“. Arvan, et poisid ta headuses ei pettu.

Lennuväe leitnant.

Meie kass ja koer.

Meie kass on must, ainult kurgu alt on laik valget, mis sarnaneb väga lipsuga. Kassi nimi on Tiitsi. Mina panin talle selle nime. Tema on väga laisk, ei viitsi hiiri püüda, ainult tahab piima. Kui ema hommikul läheb lehma lüpsma, on kass juba enne laudas kui ema. Ja kui piima hakkad kurnama, jookseb ta lüpsiku alt läbi, ja ajab kas või lüpsiku ümber. Mujal ta ei taha magada kui voodis. Kui teda voodist välja ajad, hakkab kohe küüntega jalasäärest kinni. Koeraga kisub ta, kui koer läheb tema söögi kallale või muul põhjusel. Ühtki päeva ei lähe mööda, kui nad ei kisu.

Meie koer on beesi värvi. Ta nimi on Pobi. Üks jalg on tal vigane, küla koeraga läksid kiskuma ja see hammustas jala vigaseks. Sellest hakkas kasva-

ma luumuna jala külge. Ta kipub kangesti järel käima, iseäranis veel hobuse järel. Tema ei salli kasse, kui ta neid näeb, läheb kohe kallale ja ajab nad puu otsa. Ise aga haugub all ja kas või lähaks ka puu otsa, kui aga saaks. Ta läheb kohe loomade peale, kui aga aseta. Aga sellest on ta loll, et kui aseta looma kallale, siis kisub kohe jalad, saba või kõrvad lõhki. Meil on ta kiskunud igal loomal midagi lõhki. Ta ei ole kellegi hea koer. Teiste koertega läheb kohe riidu. Ta on mitu korda ka linnateele läinud kaasa, aga on tulnud alati Lasnamäelt tagasi. Vahest on ta jäänud inimestest maha ja ära ek sinud. Meie koer on paha.

Hirlanda Rooberg
Jõeletme alg. V kl.

Uns õppeaine: kuristamistund.

Ühes Berliini koolis on katteks võetud tunnikavva praktiline tervishoid: lapsed õpivad siin suloputamist, hammaste puhastamist, kuristamist, käte- ja küünteteravi, õiget hingamist — s. o. tutvuvad tegelikult keharavi ja tervishoia algmõistetega.

*) Välja on jäänud skautluse süsteemi sisuline osa, mille toome hiljem eraldi.

